

SPIS TREŚCI

MIECZYŚLAW GAŁUSZKA

Wprowadzenie

Pojęcie modernizacji w biomedycynie i opiece zdrowotnej 8

WOJCIECH BIELECKI

Efekt odwrócenia jako ryzyko. Socjologiczna perspektywa konsekwencji

modernizacji biomedycznej społeczeństw 21

1. Wprowadzenie 22

2. Socjologiczne konsekwencje procesu modernizacji biomedycznej
społeczeństwa i medykalizacji życia społecznego – nurt antymedyczny 25

3. Jatrogena strukturalna – próba socjologicznej interpretacji zjawiska 31

4. Perspektywa *macro*: mity medyczne *versus* sądy społeczne jako efekt
synergiczny modernizacji 38

5. Perspektywa *micro*: *compliance versus concordance* – alternatywa
czy podejście typu komplementarnego? 42

6. Posłowie 46

Bibliografia 48

RAFAŁ MIELCZAREK

Polska utopia wolnorynkowa – kulturowe bariery spowalniające

instytucjonalizację racjonalności i modernizację biomedyczną 53

1. Wprowadzenie 54

2. Społeczne płaszczyzny procesu modernizacji biomedycznej 55

3. Polski historyczno-kulturowy kontekst transformacji liberalizmu
w utopię wolnorynkową 62

4. Proces demedykalizacji jako efekt praktykowania dogmatyki
Wolnorynkowej w sferze ochrony zdrowia 70

5. Podsumowanie 79

Bibliografia 80

WALDEMAR KWIATKOWSKI

Fatum i medycyna. Paradygmatyczne spojrzenie na medycynę 83

1. Wprowadzenie 84

2. Źródłowy logos medycyny 88

2.1. Filozoficzne źródła starogreckiej medycyny 91

2.2. Hippokratejskie źródła medycyny 93

3. W stronę technologicznie zorganizowanej medycyny 95

Bibliografia 99

WOJCIECH SZTOMBKA

Biomedyczna modernizacja a idea dyskursu etycznego	101
1. Wprowadzenie	102
2. Problem uniwersalności zasad etycznych	104
3. Idea komunikacji i konsensu	106
4. Erozja tradycyjnych form życia i potrzeba nowej etyki	107
5. Transcendentalna pragmatyka	112
6. Rekonstrukcja zasady moralności	114
7. Dwa obszary etycznych analiz	118
8. Imperatyw moralności i jego zastosowanie	121
9. Wspólnota komunikacji: utopia czy idea regulatywna?	123
Bibliografia	126

MIECZYŚLAW GAŁUSZKA

Modernizacja systemu opieki zdrowotnej w Polsce a problem komercjalizacji szpitali przez samorzady terytorialne	129
1. Założenia instrumentalne i aksjologiczne modernizacji systemu zdrowotnego	130
2. Socjalizacja zdrowotna społeczeństwa	134
3. Samorząd terytorialny a zdrowie obywateli	137
4. Komercjalizacja szpitali – „Plan B”	140
5. Pakiet rządowy modernizacji systemu zdrowotnego – propozycje i dyskurs publiczny	146
6. Podsumowanie	153
Bibliografia	155

MAGDALENA WIECZORKOWSKA

Biowładza nad ciałami kobiet. Populacyjny program profilaktyki raka piersi a modernizacja medyczna	158
1. Nowotwór piersi u kobiet- sytuacja epidemiologiczna w Polsce na tle trendów światowych	159
2. Nowotwór piersi u kobiet – czynniki ryzyka	164
3. Nowotwór sutka – krótka charakterystyka	166
4. Nowotwór piersi u kobiet – aspekty psychospołeczne	167
5. Metody wczesnego wykrywania nowotworu piersi	170
6. Populacyjny program profilaktyki raka piersi	171
7. Biowładza nad ciałami kobiet.....	175

8. Mammografia a ryzyko biomedyczne	178
9. Program profilaktyki raka piersi a modernizacja biomedyczna	179
Bibliografia	180

KAROLINA SZCZEPANIAK, WŁODZIMIERZ A. ROSTOCKI

Debata publiczna dotycząca metody in vitro w polskich mediach (na przykładzie) „Gazety Wyborczej” i „Rzeczpospolitej”	183
1. Wprowadzenie	184
2. Założenia metodologiczne i metody analizy	185
3. Dwa modele ustawodawcze w Europie	188
4. Polskie prace ustawodawcze	189
5. Stanowisko Kościoła w sprawie zapłodnienia metodą in vitro	193
6. Bioetyka katolicka	197
7. Listy członków Episkopatu	200
8. Obraz Kościoła katolickiego – wyniki badań jakościowych	200
9. Podsumowanie	218
Bibliografia	222

DOROTA JOŁKIEWICZ

Pandemia AIDS/HIV a praktyki stygmatyzacji, epizacji i kontrsepizacji w społeczeństwie ryzyka	228
1. Wprowadzenie	229
2. Sytuacja epidemiologiczna pandemii AIDS/HIV w Polsce i na świecie	230
3. Zjawiska stygmatyzacji, sepizacji i kontresepizacji a problematyka AIDS/HIV	233
4. Podsumowanie	241
Bibliografia	241

AGNIESZKA PAWLAK

Poakcesyjna emigracja zarobkowa a ryzyko zdrowotne	243
1. Wprowadzenie	244
2. Emigrancka rzeczywistość w świetle wyników badań	246
3. Zdrowotna kondycja emigranta i jego rodziny – zagrożenia i sposób przeciwdziałania	250
4. Podsumowanie – Reemigracja – nowe rodzaje ryzyka?	261
Bibliografia	262

KRZYSZTOF ROSA, WOJCIECH SOBALA

Myśli i próby samobójcze młodzieży. Wybrane aspekty zjawiska	265
1. Wprowadzenie	266
2. Definicje i klasyfikacja zachowań samobójczych	268
3. Skala zachowań samobójczych młodzieży	269
4. Charakterystyka badań własnych	271
4.1 Cel badania	271
4.2. Grupy badane	273
4.2.1. Grupa zasadnicza	273
4.2.2. Grupy kontrolne	274
4.3. Metody badawcze	274
4.4. Model statystyczny badania	276
5. Zdeterminowani i niezdeterminowani młodzi niedoszli samobójcy. Różnice i podobieństwa pomiędzy zbiorowościami	277
6. Impulsywność jako cecha prób samobójczych młodzieży	283
7. Podsumowanie	289
Bibliografia	290

RAFAŁ KUBIAK

Ryzyko udziału w eksperymentach medycznych powstałe na skutek niedoskonałości regulacji prawnych	294
1. Wprowadzenie	295
2. Ewolucja rozwiązań prawnych dotyczących przeprowadzania eksperymentów na ludziach	296
3. Rodzaje eksperymentów	299
4. Ograniczenia w przeprowadzaniu eksperymentów badawczych	301
5. Zachowanie reguł ostrożnego eksperymentowania	307
6. Zgoda uczestnika eksperymentu	309
7. Stosowanie metody placebo	314
8. Warunki zakłócające swobodę podjęcia decyzji o udziale w eksperymencie	316
9. Podmioty uprawnione do wyrażenia zgody	317
10. Forma zgody	319
11. Przeprowadzanie eksperymentów bez zgody	320
12. Podsumowanie	321
Bibliografia	321

MAŁGORZATA WOŹNIACKA

Odpowiedzialność karna lekarza za wykonanie zabiegu ratującego

życie bez zgody pacjenta	324
1. Wprowadzenie - Relacja pacjent - lekarz	325
2. Kolizja dóbr chronionych prawem – prawa pacjenta do życia i prawa do samostanowienia a powinność lekarza	330
2.1. Problem kolizji – zagadnienia ogólne	330
2.2. Prawo pacjenta do życia i jego ochrona	333
2.3. Prawo pacjenta do samostanowienia i jego ochrona	335
3. Próba rozstrzygnięcia konfliktu pomiędzy prawem jednostki do samostanowienia a obowiązkiem ratowania życia- poglądy doktryny	337
4. Podstawy dla uchylenia bezprawności działania lekarza nieudzielającego pomocy	342
5. Postulaty de lege ferenda	347
6. Podsumowanie	349
Bibliografia	349

JULIAN WÓJTOWICZ

Zakażenia szpitalne – ryzyko pacjenta czy lekarza	352
1. Narażenia lekarzy	353
2. Zagrożenia	354
3. Pacjenci ZOZ	364
4. Podsumowanie	370
Bibliografia	372